

ПРОЄКТ DECIDE Висновок проведеного анкетування «Кар'єрне консультування» та розвиток системи профорієнтації для молоді у Давидівській громаді

Проект DECIDE («Децентралізація для розвитку демократичної освіти») спільно з Міністерством освіти і науки України реалізує національне пілотування системи профорієнтації для дітей та підлітків. Проект DECIDE впроваджується ГО DOCCU та PHZH International Projects in Education за підтримки Embassy of Switzerland in Ukraine / Посольство Швейцарії в Україні. Ініціатива спрямована на формування цілісного підходу до усвідомленого вибору професії, розвитку навичок самопізнання та орієнтації у світі сучасних професій з урахуванням потреб громад і ринку праці. Давидівська сільська рада успішно пройшла відбір до Швейцарсько-українського проєкту DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти»! Це означає, що ми отримуємо повний експертний супровід, міжнародне навчання для наших педагогів, оскільки реалізується проєкт ГО DOCCU у партнерстві з Цюрихським педагогічним університетом (Швейцарія) за підтримки Швейцарії, представленої Швейцарським бюро співробітництва в Україні. <https://decide.in.ua/>

З 1 по 8 грудня у Давидівській сільській раді відбулося опитування в межах національного пілотування системи профорієнтації дітей і підлітків. Метою цього опитування є комплексне вивчення стану, умов та потреб у провадженні системи профорієнтаційної роботи у Давидівській громаді.

Проаналізувавши результати опитування конкретних груп громадян громади:

- Місцева влада
- Представники ЗЗСО
- Батьки учнів 10-18 р.
- Місцеві роботодавці
- Учні ЗЗСО (10-18 р.)
- Випускники ЗЗСО громади (14-22 р.)

маємо загальні висновки стану профорієнтації дітей та підлітків у нашій громаді. Зібрана інформація буде використана виключно для організації, супроводу та координації участі Давидівської громади у проєкті.

1. Контекст та організація профорієнтації:

Основними чинниками, що впливають на вибір професії залишається родина, як ключовий фактор для всіх опитаних: **100%** представників влади та роботодавців переконані у вирішальній ролі сім'ї. Серед самих **учнів (61,9%)** та **випускників (66,7%)** цей показник також є найвищим. Це свідчить про те, що батьки мають найбільший кредит довіри, але не є єдиним джерелом впливу. Спостерігається цікавий розрив у сприйнятті ролі «власного досвіду та хобі»: для молоді це один із найважливіших чинників: **54,4% учнів** та **58,3% випускників** обирають професію, спираючись на власні зацікавлення. Водночас **роботодавці (0%)** та **влада (33,3%)** недооцінюють суб'єктивність вибору підлітків, фокусуючись більше на зовнішніх чинниках. Соціальні мережі мають колосальний вплив, який чітко усвідомлюють дорослі групи: **75% роботодавців** та **66,7% влади** вважають соцмережі визначальними. Для молоді цей вплив є дещо нижчим (**26,6% серед учнів**), що може свідчити про те, що вони сприймають контент соцмереж як фон, а не як пряму інструкцію до дії, на відміну від того, як це бачать дорослі.

Лише **12% учнів** та **8,3% випускників** зазначили, що педагоги вплинули на їхній вибір. При цьому самі вчителі оцінюють свій вплив значно вище (**38,3%**) Хоча влада (33,3%) та освітяни (26,7%) вважають профорієнтаційні заходи корисними, лише **2,4% учнів** підтвердили їхній реальний вплив на свій вибір. Вплив однолітків є стабільно значущим для всіх категорій (в середньому **23-35%**), окрім представників влади (**0%**). Це вказує на те, що горизонтальні зв'язки в молодіжному середовищі працюють набагато активніше, ніж вертикальні поради від експертів. Попри те, що саме роботодавці є кінцевими «споживачами» кадрів, їхній безпосередній вплив на вибір професії молоді є мізерним (**1,4% серед учнів**).

Отже, існує **серйозний розрив** між тим, як організована офіційна профорієнтація (школа, заходи, психологи), і тим, як молодь реально приймає рішення (родина, власні хобі, соцмережі). Оскільки родина має 100% вплив за оцінкою влади/бізнесу та понад 60% за оцінкою молоді, профорієнтаційну роботу в Давидівській сільській раді варто спрямовувати не лише на учнів, а й на їхніх **батьків**.

2. **Успішні практики, інклюзія, гендерна рівність.**

Лише близько 30% освітян та представників влади підтверджують наявність успішних практик у громаді. Водночас зафіксовано не високу обізнаність про досвід інших громад та певну пасивність влади у вивченні зовнішніх успішних кейсів. Місцева влада вважає, що потреби дітей з особливими освітніми потребами (ООП) враховуються повністю (100%), проте серед освітян та батьків цей показник нижчий (35% та 23% відповідно). Роботодавці оцінюють придатність своєї інфраструктури для інклюзивних заходів як середню або низьку. Фахівці мають достатні навички для організації екскурсій та консультування, проте відчувають брак знань щодо сучасного ринку праці та проведення спеціалізованих тестів.

3. **Кадровий потенціал та ресурсне забезпечення**

Основна відповідальність за профорієнтацію лежить на класних керівниках та практичних психологах. Роль кар'єрного радника або координатора наразі мінімальна або відсутня. Головними кадровими проблемами є відсутність оплати за профорієнтаційну роботу (66,7% на думку влади), нестача підготовлених фахівців (38,3% на думку освітян) та високе навантаження педагогів. Найбільш системною проблемою є брак фінансування. Також відчувається дефіцит сучасних обладнаних просторів, методичних матеріалів та транспорту для поїздок на підприємства. Більшість респондентів (батьки, учні, роботодавці) підтримують ідею запровадження посади кар'єрного координатора в громаді.

Давидівська громада перебуває на етапі становлення системи профорієнтації. Позитивним є досвід проведення екскурсій та майстер-класів, а також висока зацікавленість батьків та учнів у розвитку цього напрямку. Проте для створення цілісної системи необхідно подолати розрив у сприйнятті ефективності між «надавачами» (школа, влада) та «споживачами» (батьки, бізнес) послуг, забезпечити цільове фінансування, покращити інклюзивну інфраструктуру та систематизувати вивчення успішного досвіду інших громад.

Щиро дякуємо всім, хто долучився та проявив активність! Разом створюємо умови, аби наші діти бачили своє успішне майбутнє в рідній громаді.

Сторінка проєкту у Фейсбукі: <https://www.facebook.com/decideUA#DECIDE>
[#профорієнтація](#) [#освіта](#) [#DOCCU](#) [#НУШ](#)

